

Jeg tror altsaa, at ydre Aarsager har gjort Forskjellen mellem Mænds og Kvinders Forhold til Sædeligheden større, end nødvendigt og naturligt er, og jeg tror, det til Dels staar i vor Magt lidt efter lidt at forandre disse Aarsager. Men de kan forandres og Forskjellen derigjennem formindskes paa to Maader: Kvinderne kan stilles under lignende ydre Forhold som dem, Mændene hidtil har levet under, og Mændenes ydre Forhold kan omdannes i Lighed med Kvindernes nuværende; de kan faa en anden Opdragelse, og Samfundet kan stille andre Fordringer til dem.

De ender med at sige, at, „naar alle Forhold tages i Betragtning“, mener De, „der egentlig talt er lige stor Sædelighed i Kvindekjønnet og i Mandkjønnet“. Det tør jeg ikke bestride. Vi Kvinder, som fra vor tidligste Ungdom har vidst, hvilken Skæbne og Dom der ventede os, hvis vi ikke bevarede vor Kyskhed, og som aldrig har kjendt til ydre Fristelser, vi ved jo meget lidt Besked om, hvad Mændene har at kæmpe med, de, som er omgivne af ydre Fristelser og ikke udsætter sig for Vanære og Elendighed ved at give efter for dem. Men De har dog næppe Ret, naar De nærmere forklarer Deres Opfattelse af den lige store Sædelighed saaledes, at „Usædeligheden“ ytrer sig „paa ulige Maade“, Kvindernes ved Koketteri, Mændenes, idet de „falde for deres Naturdrift.“ Er der dog ikke en Væsensforskjel mellem at kokettere og at „falde for sin Naturdrift?“

Men hverken denne eller nogen anden Forskjel giver os Ret til at dømme Mændene eller til at hovmode os. Er „Kulturkvinderne“, hvad det sædelige Liv angaar, i Udvikling forud for mange Mænd, saa er det ikke deres Fortjeneste: de har ikke skabt de Forhold, som har omdannet deres Natur, men kun tillempet sig efter dem.

15de September 1887.

Elisabeth Grundtvig.

Til „Dansk Kvindesamfunds“ Medlemmer.

I Anledning af det her i Bladet offentliggjorte Foredrag af Frøken E. Grundtvig har der i den forløbne Sommer været